

Column

Het kan niet op

Toen ik voor het eerst in Noorwegen kwam – het was in de jaren zestig – was het vooral een rustig land. Geen drukte, geen gedoe; eenvoud troef. Boeren, bosbouwers, vissers en zeevarenden brachten het meeste geld in huis. De weg naar de Noordkaap was onverhard. Het leven relaxt. Noorwegen was vooral voor de Noren. Toerisme stond in de kinderschoenen. Een paar gespecialiseerde toeroperateurs brachten de eerste groepen naar een nieuw – en voor de meesten – onbekend land.

Zelf kwam ik in het kader van een uitwisselingsproject van de Volkshogeschool in Bergen terecht op een eiland bij Stavanger. Mijn werkgever haalde mij op: met paard en wagen stond hij aan de kade van het eilandje mij op te wachten. Er stonden zes huizen op het kleine eiland in de Stavangerfjord. Af en toe met de boot terug naar de Stavanger was voor

mij een steeds grotere overgang. Als stadse jongen hield ik toch steeds meer van de rust van het eiland dan het rumoer van de stad. De eerste oliesjeiks vielen op in het stadsbeeld. Wat deden die daar? Zo on-Noors.

Meer dan vijftig jaar later rij ik Oslo binnen. Twee uur lang pers ik me tussen half vier en half zes in de middag met de auto door de hoofdverbinding tussen West- en Oost-Oslo. Geen doorkomen aan; auto's aan alle kanten. Voor een groot deel in tunnels diep onder de grond. Compleet met ondergrondse afslagen en het verkeer bumper aan bumper. Twee uur lang stapvoets rijden. Komend vanuit twee stille berggebieden is het wel even flink schakelen tussen het rustige leventje in het woeste bergland en de drukte van de stad. Waarom doe ik dit eigenlijk? Omdat ik het Noorse leven bij wil houden, van nabij wil volgen. Oslo hoort erbij, natuurlijk.

Na even wennen is het toch altijd wel weer leuk die stad aan de Oslofjord die maar blijft groeien. Er lijkt geen eind aan te komen. Wat een steenmassa, wat een drukte, wat een hoogte van de gebouwen. Het gaat goed met Noorwegen, zeer goed. De volgende dag bezoek ik twee nieuwe musea: in de morgen het nationaal museum met alles verzameld van eeuwen cultuur en architectuur én in de middag het Munch-museum. De internationaal meest bekende kunstschilder van Noorwegen is in het nieuwe onderkomen ruimschoots toebedeeld met kubieke meters zalen voor zijn werk. Kosten noch moeite gespaard aan ruimte, luxe én inrichting. Alles met natuursteen en het beste van het beste. Denkend aan zijn leven, zijn worsteling en zijn zoeken, vraag ik me af hoe hij het allemaal zou ondergaan deze zeer luxe presentatie. Wat zou ik graag even met hem van gedachten gewisseld hebben; benieuwd hoe hij dit zou ervaren.

Hij was zo graag in zijn atelier aan de zuidkust. In alle rust, stilte en eenvoud. Ver van de drukte van de stad. In Åsgårdstrand en Kragerø aan de zuidkust voelde hij zich thuis. In een simpele vissershut ging hij gedreven aan het werk en schilderde en tekende er vrolijk op los. Nu loop ik hier in een twaalf verdiepingen groot gebouw met uitzicht over heel Oslo. De olie- en gasinkomsten zijn goed belegd in kunst en cultuur. Het gaat de Noren goed, zeer goed. Het kan niet op.

Fred Geers is tekstschrijver/fotograaf, gespecialiseerd in Noord-Europa. Hij is auteur van onder meer: *Dominicus Reisgids Noorwegen*, *Odyssee Reisgids Faeröer en Spitsbergen*, *ANWB Taalgids Zweeds* en heeft een aantal voorlichtende websites: Nordview.nl, Nordicwinter.nl en Nordic skatingcenter.nl

Een van Munchs geliefde werkplaatsen Åsgårdstrand